

האם הצורך בפרטיות היא תכונה
גנטית או נרכשת?
על ילדינו החביבים והרשתות
החברתיות

פרופ' ניב אחיטוב

ראש מכון נטוויז'ן לחקר האינטרנט, niis.tau.ac.il

אוניברסיטת תל אביב

ahituv@post.tau.ac.il

כנס החינוך, 2 במאי 2010

תכונה גנטית?

- "וַיִּתְּרָא הָאִשָּׁה כִּי טוֹב הָעֵץ לְמֵאֲכָל וְכִי תֵאָוֶה-הוּא לְעֵינַיִם, וְנִחְמַד הָעֵץ לְהִשְׁכִּיל, וַתִּקַּח מִפְּרִיו, וַתֹּאכַל; וַתֵּתֶן גַּם-לְאִישָׁהּ עִמָּהּ, וַיֹּאכַל. ז וַתִּפְקְחָנָה, עֵינֵי שְׂנֵיהֶם, וַיִּדְעוּ, כִּי עֵרְוָם הֵם; וַיִּתְּפְרוּ עָלֶיהָ תְּאֵנָה, וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם חֹג רֹת." **בראשית פרק ג', ו-ז.**

ואולי הצורך בפרטיות היא תכונה נרכשת?

- במערה שבה גרו אבותינו הקדמונים לא היתה פרטיות
 - בשבט הנוודים הקדמון לא היתה כמעט פרטיות
 - בכפר הקדמון היתה קצת פרטיות אך לא יותר מדי (בערך כמו בשטעטל)
 - בעיר/מדינה – מעט יותר פרטיות
 - בכרך המודרני – הרבה יותר פרטיות
- ומה בימינו?

חוזרים לכפר (הגלובלי): הפרטיות הולכת ונמוגה

- המבוגרים עדיין מוחים על כך
בני הנוער -- מקבלים זאת כמובן מאליו:
סרטים מהטלפון הנייד ל- YouTube
check in
Face (קיצור ל- Facebook)
בלוגים
פורומים

פרטיות בפייסבוק - מי צריך אותה?

מאת רדנל סטרוס | ניו יורק טיימס, 2009

– הפופולריות של פייסבוק ושל רשתות חברתיות אחרות מטשטשת יותר ויותר את הגבול בין התחום הפרטי לציבורי. כך הולכת הפרטיות ונעשית למושג אנכרוניסטי תגיות: [פייסבוק](#), [רשת חברתית](#), [רשתות חברתיות](#) בפייסבוק יש ראש מחלקת פרטיות, אך ספק אם התפקיד הזה עדיין יהיה קיים בעוד עשר שנים. לא מפני שהרשת החברתית מתכוונת להיפטר מהגנות על הפרטיות, אלא מכיוון שהפופולריות של פייסבוק ושל רשתות חברתיות אחרות מעודדת שיתוף בכל הדברים האישיים ומטשטשת את הגבול המבדיל בין התחום הפרטי לציבורי. מספר השותפים למידע אישי מתרחב מכמה חברים לאנשים רבים המקובצים תחת התווית "חברים" בפייסבוק - ובשל כך הגילויים האישיים נהפכים לנורמה והפרטיות נעשית לאנכרוניזם עתיק.

בעיני החברים הצעירים בפייסבוק - בין שאלה תלמידי תיכון או קולג' ובין שאלה בוגרי אוניברסיטה שהגיעו לפרקם כשפייסבוק החלה להתפשט בקמפוסים - כמעט אין דבר שלא ראוי לשתף בו אחרים. החברים הבוגרים יותר בגילם - אלה שיכלו להצטרף לפייסבוק רק לאחר שפתחה את שורותיה ב-2006 לרשתות של מקומות עבודה ואחר כך לכולם - הם אלה שנדרשים להסתגל למערכת ערכים חדשה, שהביטוי העצמי חשוב בה הרבה יותר מאשר האיפוק.

לא לפני הילדים

www.youtube.com/watch?v=UrBq5Ble1Oo •

Prying eyes are everywhere

With new technology, you can keep tabs on anyone — and vice versa

By Janet Kornblum
USA TODAY

11 April, 05

Robert Gortarez is no private eye.

But with an \$80 piece of software intended to track what his son was doing on the Internet, the 36-year-old Phoenix real estate investor uncovered some information about what his wife — now his ex-wife — was doing online as well.

Gortarez isn't the only one. Husbands and wives, moms and dads, even neighbors and friends increasingly are succumbing to the temptation to snoop, thanks to a growing array of inexpensive, easily accessible high-tech sleuthing tools once available only to professional investigators.

Move over, Big Brother. Little Brother is squeezing in.

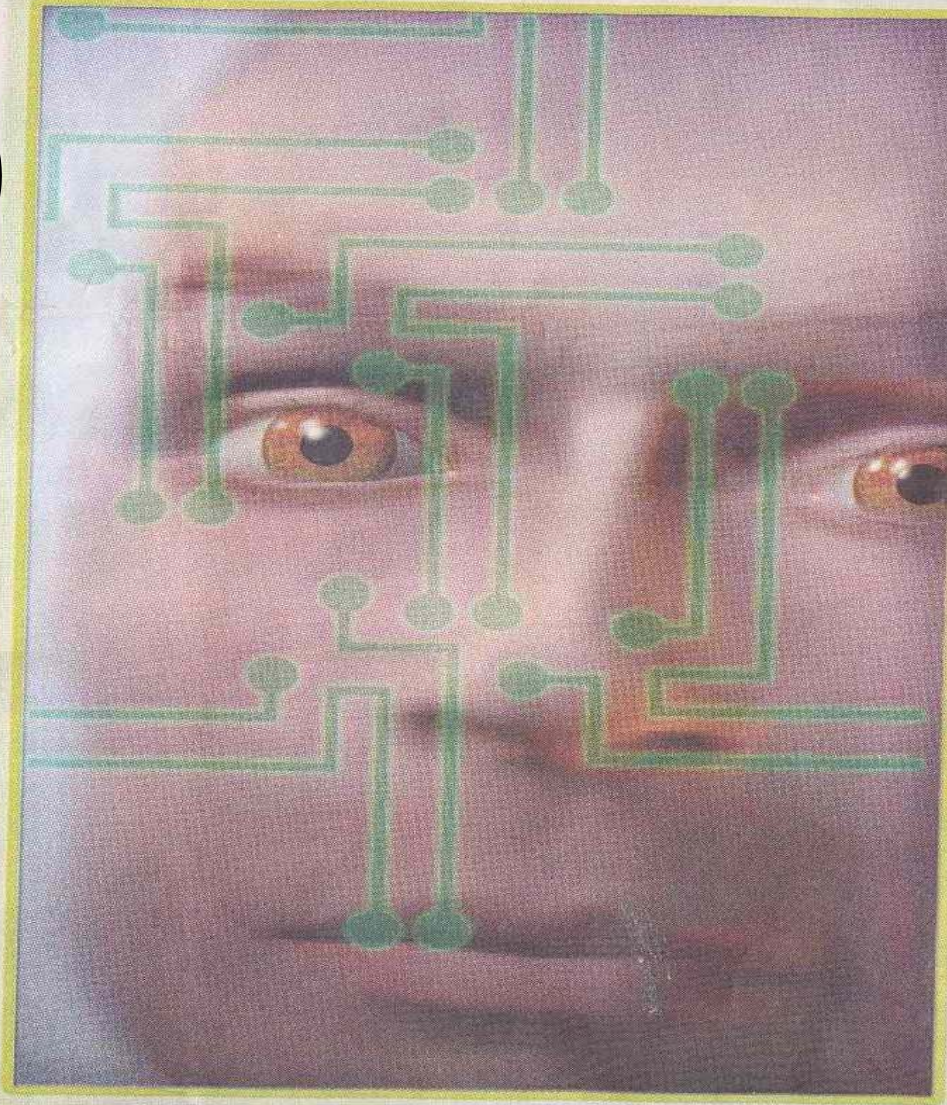
From software that secretly monitors computer activity to tiny hidden surveillance cameras and global positioning system devices, spy tools that can track a person's location now can be purchased in retail stores and on the Internet.

And a growing amount of free personal information is so easy to find online that many Internet regulars don't think of it as spying.

Plug a name into Google and you have an instant background check of your best friend, your brother-in-law or

that guy or gal you met last night at a bar.

"You can bug people the way spy agencies used to do 20 years ago — really cheap now," says Howard Rheingold, author of *Smart Mobs: The Next Social Revolution*. "The Orwellian vision was about state-sponsored surveillance. Now it's not just the state, it's your nosy neighbor, your ex-

spouse and people who want to spam you."

It's unclear how many Americans actually are using these new tools to check up on one another, especially since most people don't exactly broadcast it. But experts say citizen sleuthing is on the rise.

"My guess is it's very popular, just given how many people call me," says Deborah Pierce of Privacy Activism, a non-profit advocacy organization based in San Francisco. Pierce is speaking this week at the 15th annual Computers, Freedom & Privacy Conference in Seattle.

Pierce says the fact that legal cases are starting to hit the courts "tells me it's prevalent."

A Florida state appeals court judge, for example, ruled in February that spy software that a wife had installed on her husband's computer was illegal.

Other cases in the headlines involve a Colorado Springs man who was arrested in February after he was accused of planting a GPS device in his wife's car to track her. And after a privacy outcry, an elementary school in Sutter, Calif., abandoned a plan that gave children mandatory radio-frequency ID badges so the school would know where they were at all times.

Spying is so common that thousands of websites and dozens of retailers across the country now sell surveillance tools, and business has never been better, says Jason Woodside of the International Spy Shop in San Francisco.

"People are becoming much more educated today that these products exist," Woodside says. "Maybe that's why sales are up."

The motivation to spy has been

Please see COVER STORY
next page ►